Sarphati amsterdam research for healthy living

Welcome to Sarphati Explore

10 December 2020

Program

1. **Opening**

2. **Introduction**
   2.1 Focus of today
   2.2 Introduction to Sarphati Amsterdam

3. **Presentations**
   3.1 Marianne Mahieu: *een goede start voor elk Amsterdams kind*
   3.2 Eleanne Plaizier: *de cruciale rol van ouders tijdens de 1e 1000 dagen voor een Gezonde Generatie*

4. **Discussion**

5. **Conclusion & next steps**

Why do we organize Sarphati Explore?

With Sarphati Explore we aim

to organize

meeting platforms for researchers, health care professionals, policy makers and other stake holders

to explore

future research & collaboration possibilities for relevant topics for Sarphati Amsterdam

Focus of today

To meet each other

and

To explore

future research & collaboration possibilities within

Sarphati Amsterdam

in light of challenges faced by programs Gezonde en Kansrijke start and De Gezonde generatie

Sarphati Amsterdam

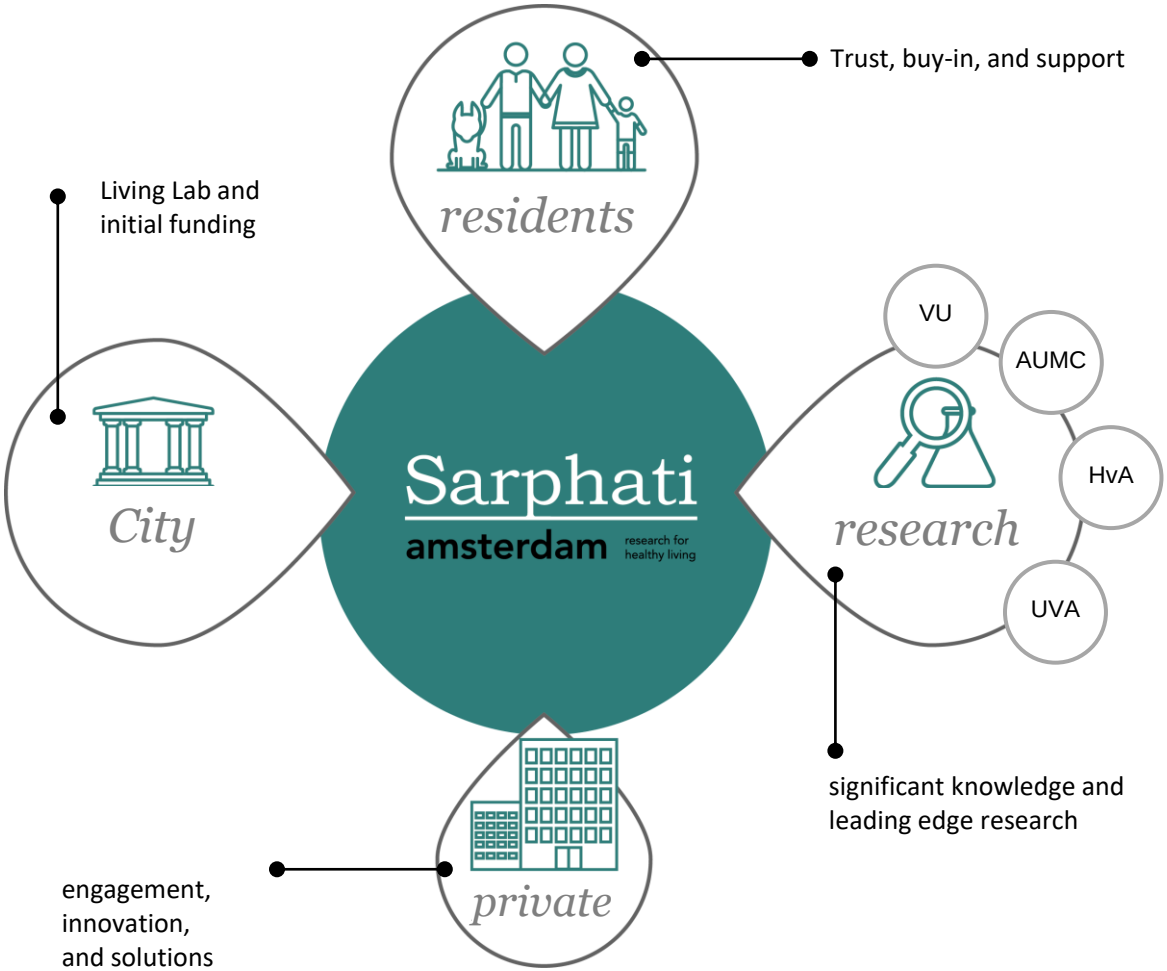

Sarphati Amsterdam facilitates…

interdisciplinary, innovative, distinctive and excellent scientific research

with *residents at the centre*

that leads to better *health*

by generating more insight and knowledge for *more effective policy, prevention & care*

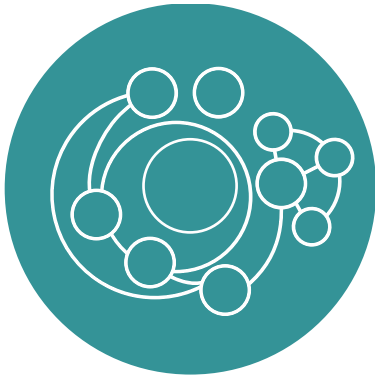

through a unique, *dynamic* research infrastructure

… a dynamic research infrastructure that…

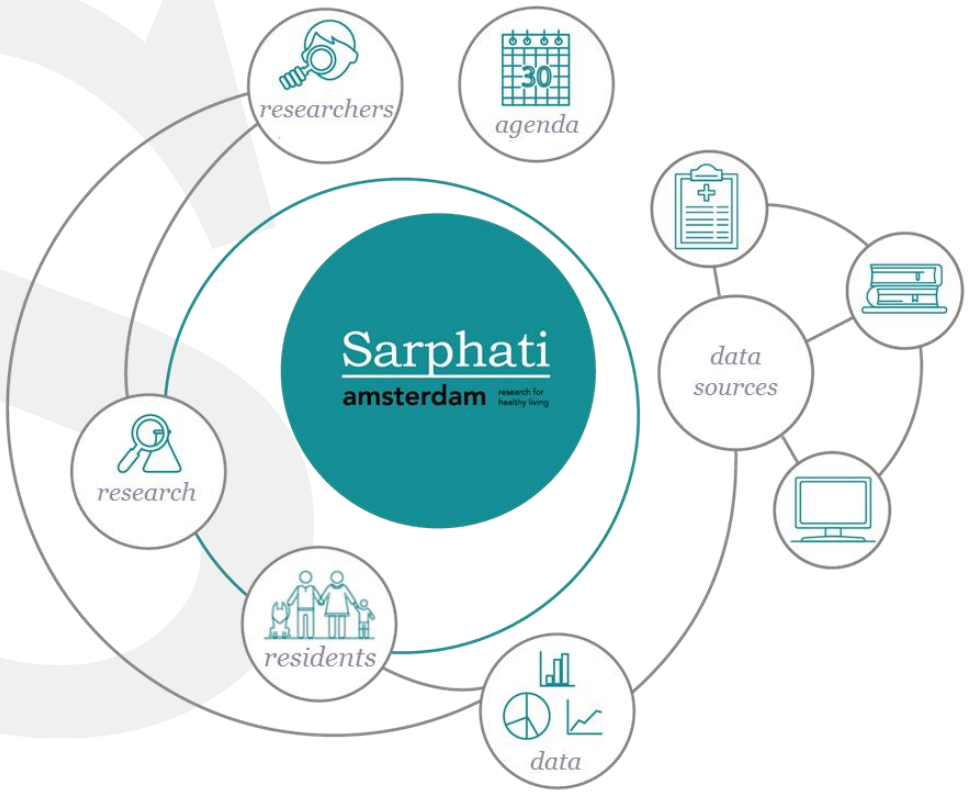

… connects researchers and research projects

… joins together research, policy, practice and residents

… combines data sources

… facilitates and initiates research projects

… works towards agenda-setting

… makes data, otherwise hard to access, accessible

Speakers of today

Marianne Mahieu

Programma manager

De gemeente Amsterdam

Programma: De Amsterdamse aanpak Gezonde en Kansrijke start

Eleanne Plaizier

Beleidsadviseur

Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Programma: De Gezonde generatie

Thank you!

More information?

www.sarphati.amsterdam

www.sarphaticohort.nl

Questions?

ozc@ggd.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Een goede start voor elk Amsterdams kind

Sarphati Explore
10 december 2020
Marianne Mahieu
Regisseur Gezonde en Kansrijke Start

Documentaire: Bijlmerbaby's

https://www.youtube.com/watch?v=ZlgVD4--Vos&feature=youtu.be

Tijd 1:14-4:18

Waarom is een Kansrijke Start belangrijk?

"De ontwikkeling die we doormaken van de eerste cel tot aan tweejarige peuter is fenomenaal en vormt ons voor een belangrijk deel tot wie we zijn. In geen enkele andere periode in het leven worden zo veel mijlpalen bereikt. Op dit fundament bouwen we de rest van ons leven. Deze periode is dan ook cruciaal voor een goede ontwikkeling van jonge kinderen, hun gezondheid op volwassen leeftijd en de gezondheid van volgende generaties. Als je deze periode niet goed doorloopt, dan is het alsof je een valse start maakt."

Tessa Roseboom, Hoogleraar Vroege ontwikkeling en gezondheid

Waarom hebben de 1e 1.000 dagen zoveel impact?

1e 1.000 dagen: grote impact op ontwikkeling van het kind

Bron: TNO Child Care, De 1e 1000 dagen: versterken van de vroege ontwikkeling, augustus 2018

Waarom iets doen?

Er is veel ongelijkheid in de stad. Het verbeteren van de start van kinderen in een kwetsbare positie verkleint de kans op ongelijkheid in gezondheid en kansen. Investeren in een gezonde en kansrijke start is daarmee een ultieme vorm van preventie van sociaal-economische achterstanden.

Wat gaan we doen?

We ondersteunen aanstaande ouders in een kwetsbare situatie in hun rol als opvoeder door tijdig in te zetten op het verminderen van risicofactoren die hen daarin belemmeren en het versterken van beschermende factoren.

Hoe?

We hanteren een integrale adaptieve aanpak, waarbij we in gebieden waar dat het hardst nodig is, wijkgericht en domein overstijgend werken aan een gezondere omgeving en tijdige, passende ondersteuning en zorg voor (aanstaande) ouders en jonge kinderen in een kwetsbare situatie.

Fase 1: Voor de zwangerschap

De gezondheid van beide ouders (en hun omgeving) zijn van directe invloed op de vorming van het leven. Dat vraagt dat ouders goed voorbereid zijn (worden) op hun zwangerschap. En, waar nodig, voorkomen van ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in gezinnen in (zeer) kwetsbare omstandigheden die (nog) niet klaar zijn voor gezinsuitbreiding.

Fase 2: De zwangerschap en de bevallingg

De zwangerschap wordt gezien als een enorme kans omdat ouders meer dan anders ontvankelijk zijn voor hulp en gedragsverandering. Tijdens de zwangerschap is het reguleren van stress, een gezonde leefstijl en omgeving van groot belang voor een goede bevalling en de ontwikkeling van het ongeboren kind.

Fase 3: Na de geboorte (tot het kind 2 jaar is of zolang als nodig is)

Na de geboorte is het belangrijk om ouders zo goed mogelijk te ondersteunen, gericht op het wegnemen van stress en op het bevorderen van sensitief ouderschap. Het helpt als ouders zijn toegerust voor het ouderschap en de opvoeding. Er is aandacht voor ontwikkeling, stressregulatie en ontwikkeling van hechtheidsrelaties.

Hoe kunnen Sarphati en onderzoek een bijdrage leveren aan de doelstellingen van een gezonde en kansrijke start?

- **Kwetsbaarheid en risicofactoren; klopt de definitie en wat betekenen de risicofactoren voor het beeld en de inzet in Amsterdam?**

- **Hoe kunnen we bestaande voorzieningen beter laten aansluiten bij de doelgroep; een gezamenlijke opgave!**

- **Preventie; hoe kunnen we aantonen, beter onderbouwen dat vroeg investeren loont en waar dat loont?**

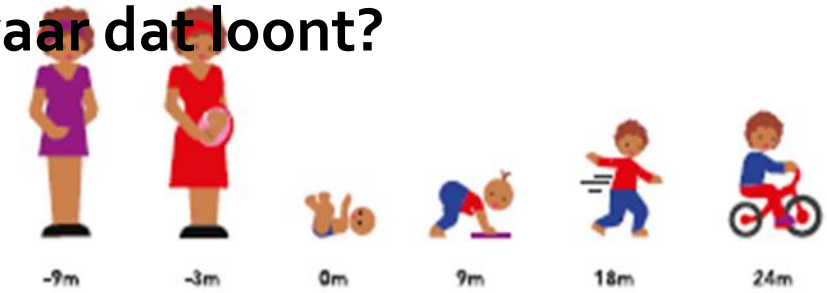

Kwetsbaarheid

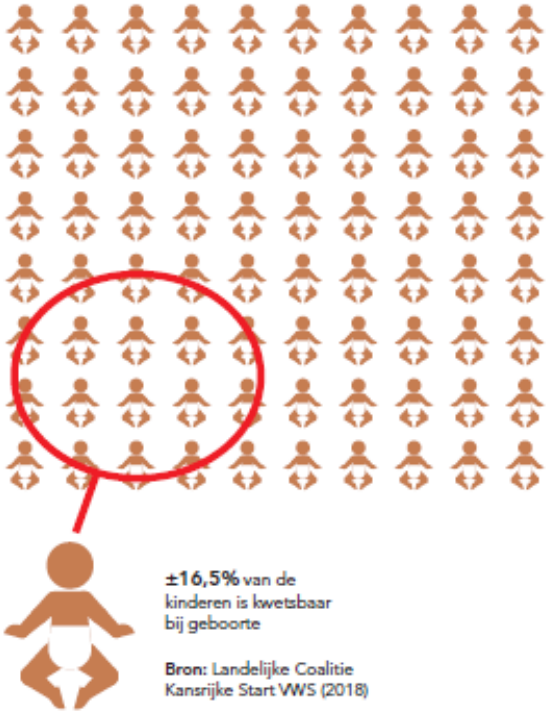

Definitie?

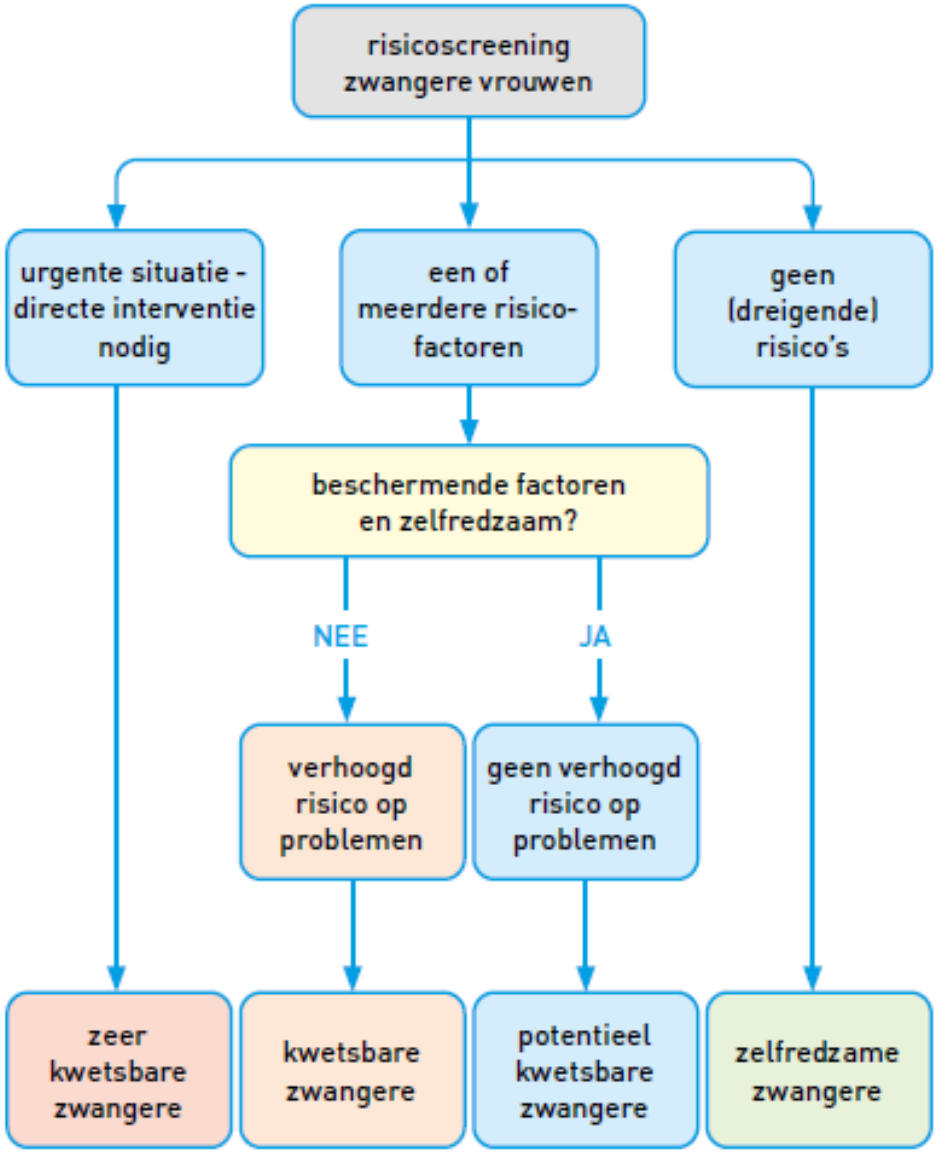

VOORBEELDEN

Urgente situaties, directe interventie nodig:
- (vermoeden van) huiselijk geweld/ mishandeling (nu) en/of melding bij Veilig Thuis
- dak- of thuisloos
- middelenmisbruik/verslaving
- acute psychiatrische/psychische problematiek
- ...

Veranderbare factoren:
- financiële situatie
- suboptimaal zorggebruik
- voorbereiding op zwangerschap, ouderschap/komst kind
- leefstijl: voeding, bewegen, middelengebruik
- medische factoren: medicatie, behandeling, doorverwijzing
- niet-acute psychiatrische/psychische problematiek
- ...

Beschermende factoren t.b.v. ouder(s):
- stabiel gezinsklimaat
- praktische en emotionele steun vanuit het sociale netwerk
- ontvangen warmte en affectie van de eigen ouder
- opvoedvaardigheden ouder(s)
- veerkracht ouder(s)
- bereidheid om hulp te accepteren
- sociaal-emotionele vaardigheden
- probleemoplossend vermogen
- stabiele woonsituatie
- welzijn/welbevinden ouder(s)
- gezondheidsvaardigheden
- motivatie

Factoren die tijdens de zwangerschap niet te veranderen zijn:
- licht verstandelijke beperking
- opleiding
- chronische aandoening moeder of in gezin
- financiële problemen
- woonomgeving (postcode of fysieke woonsituatie)
- anamnese in de voorgeschiedenis of van huidige zwangerschap
- ...

Beter aansluiten bij …

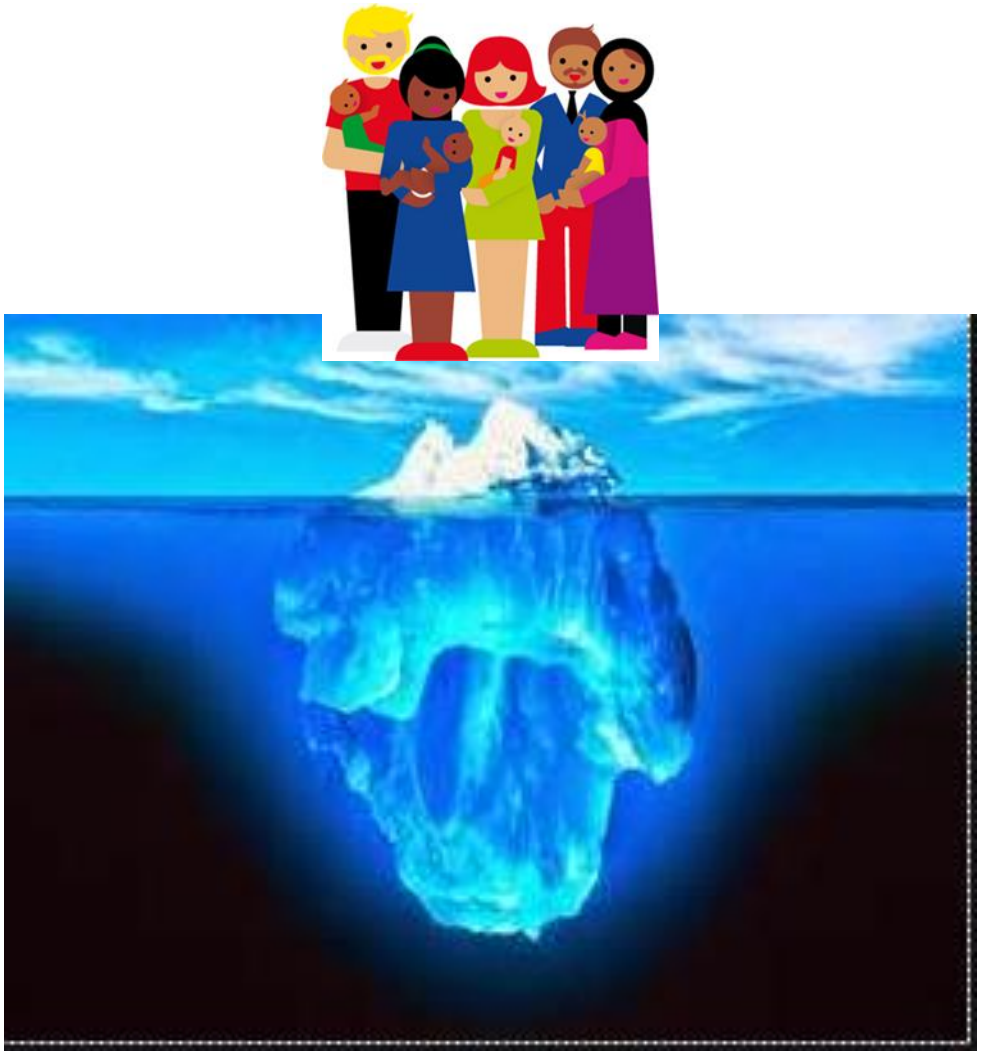

Preventie

Waarom is een Kansrijke Start belangrijk?

"De grootste belemmering voor de wereldeconomie is dat een kwart van de kinderen wereldwijd **hun potentie niet kan ontwikkelen** door ondervoeding in de eerste 1000 dagen van het leven, met als gevolg dat ongelijkheid en armoede als het ware in het brein ingebakken zijn. Kortom, investeren in een goede start is de beste investering die je als samenleving kunt doen."

World Bank President Jim Yong Kim

Vroeg investeren: hogere maatschappelijke baten en lagere kosten

Hoe vroeger de investering, des te groter de positieve impact

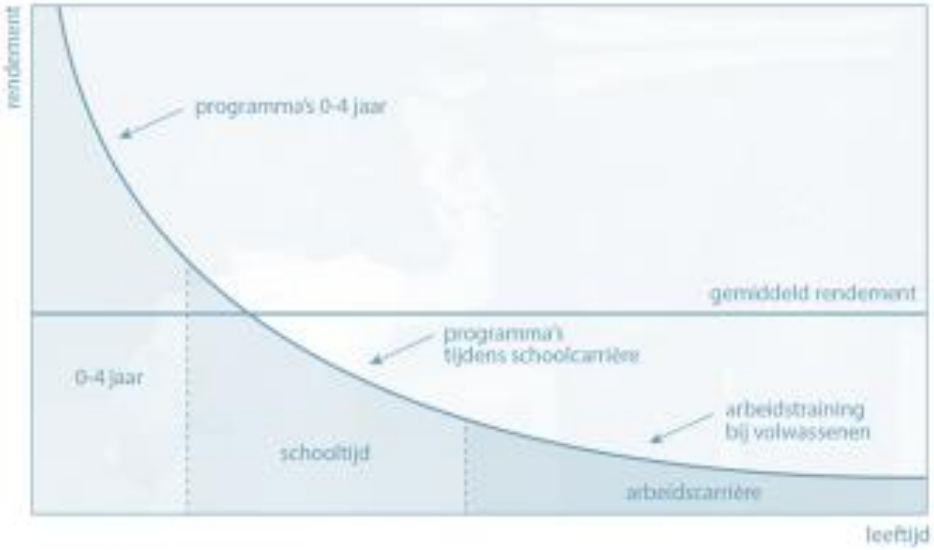

Bron: HeckmanEquation.org

"Investeren in jonge kinderen rendeert"
Nobelprijswinnaar James Heckman

Aangetoond is dat **het maatschappelijk rendement** ten aanzien van investeren in de 1e 1.000 dagen tussen **7%-10%** is

Whitepaper TNO, investing in the first 1.000 days of life for a healthy future

Hoe kunnen Sarphati en onderzoek een bijdrage leveren aan de doelstellingen van een gezonde en kansrijke start?

- **Kwetsbaarheid en risicofactoren; klopt de definitie en wat betekenen de risicofactoren voor het beeld en de inzet in Amsterdam?**

- **Hoe kunnen we bestaande voorzieningen beter laten aansluiten bij de doelgroep; een gezamenlijke opgave!**

- **Preventie; hoe kunnen we aantonen, beter onderbouwen dat vroeg investeren loont en waar dat loont?**

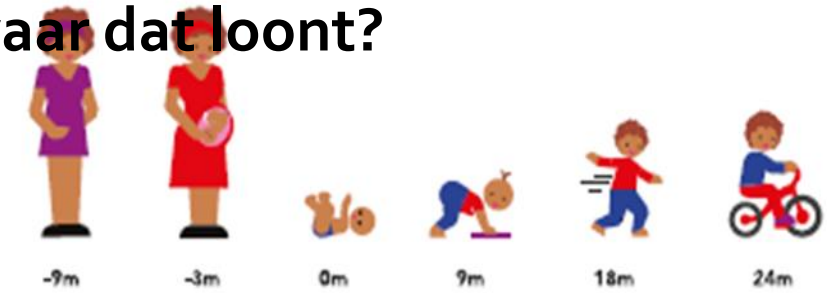

De cruciale rol van ouders tijdens de 1e 1000 dagen voor een Gezonde Generatie

10 december

Eleanne Plaizier

DE GEZONDE GENERATIE | Bernard van Leer FOUNDATION | noaber foundation

Ambitie SGF:
Gezonde Generatie in 2040

- Meer gezonde levensjaren voor Nederlanders.
- We realiseren de gezondste jeugd in 2040 en minimaliseren daarmee de te voorkomen gezondheidsrisico's.
- De Gezonde Generatie bestaat uit kinderen en jongeren die gezond leven omdat ze het zelf willen en er de vaardigheden voor hebben, in een omgeving die verleidt tot gezond gedrag.

Gezondheidsfondsen nemen het initiatief

- Unieke positie: 20 fondsen beslaan het gehele gezondheidsspectrum
- Unieke samenwerking: er zijn geen voorbeelden bekend van landen waar gezondheidsfondsen samen de verantwoordelijkheid nemen voor toekomstige generaties
- Langlopend programma – tot 2040

Model programma Gezonde Generatie

BEVESTIGEN & ACTIVEREN JEUGD
Via jeugd zelf - Community 2K40
Samenwerking TeamNL/ NOC*NSF

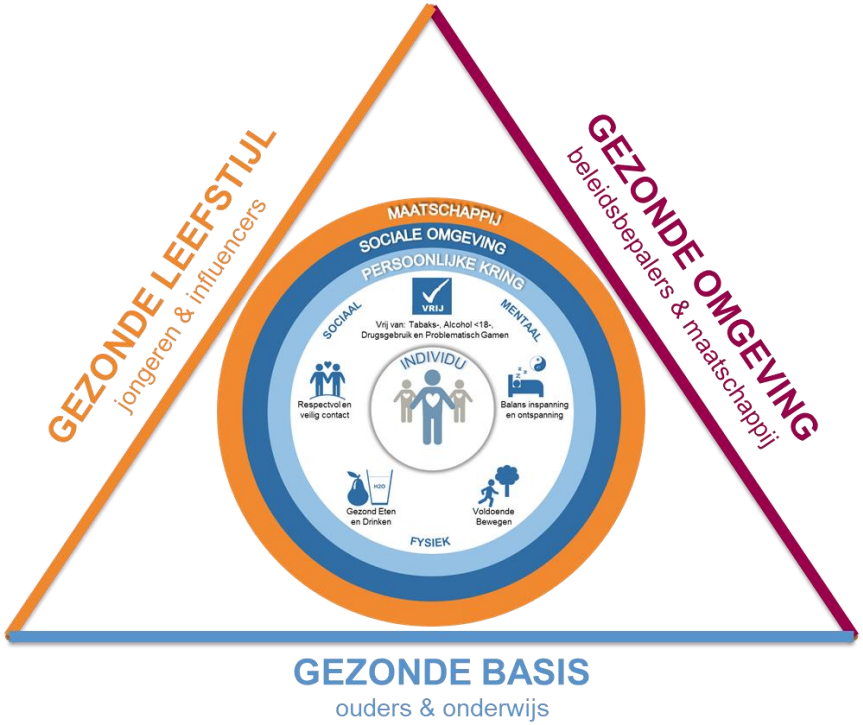

GEZONDE OMGEVING VIA ALLIANTIES
Domeinspecifiek (roken, voeding, alcohol, mentale gezondheid)
- Beïnvloeding beleidsbepalers
- Bewustwording / (de)normaliseren maatschappij

WEERBAARHEID JEUGD VERSTERKEN
Via onderwijs meer aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling jeugd

EERSTE DUIZEND DAGEN
via (aanstaande) ouders en hun omgeving

DE GEZONDE GENERATIE | Bernard van Leer FOUNDATION | naber foundation

Project eerste 1000 dagen

- Basis voor Gezonde Generatie

Activiteiten tot nu toe:

- Alle zenders en ontvangers rond eerste 1000 dagen in kaart gebracht
- Doelgroeponderzoek ‘impact van de eerste 1000 dagen’
- drijfveren, kennis, houding en gedrag van (aanstaande) ouders, over een gezonde ontwikkeling van het kind
- 6 segmenten van (aanstaande) ouders; drijfveren onder ouderschap en gedrag
- Strategie en aanpak op basis van onze toegevoegde waarde

Aanpak project eerste 1000 dagen

Gezonde en sterke ouders = Gezonde en sterke kinderen

Drie pijlers:

1. DE NORM: Het creëren van een gemeenschappelijk bewustzijn van **het belang van de eerste 1000 dagen en de cruciale rol van ouders** daarin voor een veilige en gezonde ontwikkeling van kinderen, wat leidt tot een maatschappij die solidair is met ouderschap: er is **meer waardering, erkenning en vanzelfsprekende ondersteuning van ouders.**

2. DE OUDERS: Het bewust maken en activeren van (aanstaande) ouders: ***'Zorg goed voor jezelf zodat je goed voor je kind kunt zorgen'***

3. DE OMGEVING: Het stimuleren van de omgeving van (aanstaande) ouders: ***'Zorg goed voor (aanstaande) ouders zodat zij voor onze toekomst kunnen zorgen'***

Stevig fundament, vruchtbare bodem
& de ‘stip’ op de horizon

De gezondste generatie in 2040

DE GEZONDE GENERATIE

De vruchtbare bodem (= duurzaam concept en samenwerking)

Waar we ons strategiehuis op kunnen bouwen en van waaruit de vele initiatieven kunnen groeien & bloeien voor meer impact en bereik

Vragen

- Hoe kan jullie onderzoeksinfrastructuur en interdisciplinaire samenwerking concreet bijdragen aan de vruchtbare bodem die we willen creëren in het kader van de eerste 1000 dagen?

- Hoe laden we op basis van alle kennis vanuit wetenschap en praktijk de boodschap 'zorg goed voor jezelf als ouder' en 'zorg goed voor ouders'?